

LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING

Ny skogslagstiftning

1996-97

nr 9

FÖRSLAG

Landskapsstyrelsen föreslår att lagtinget antar en ny skogslagstiftning. I enlighet med förslaget inarbetas frågor om miljö- och naturvård i den areellt viktiga skogslagstiftningen. Förslaget är i övrigt i huvudsak en bearbetning av gällande bestämmelser.

1. The first part of the document is a list of the names of the persons who have been appointed to the various offices of the corporation.

2. The second part of the document is a list of the names of the persons who have been appointed to the various offices of the corporation.

3. The third part of the document is a list of the names of the persons who have been appointed to the various offices of the corporation.

U

U

ALLMÄN MOTIVERING

1. Bakgrund

Landskapsstyrelsen inrättade för tiden 1993-94 ett skogsråd som ett försök att förbättra landskapsförvaltningens kontakter med det privata skogsbruket. Medlemmar var den överinseende landskapsstyrelseledamoten, landskapsforstmästaren, en representant vardera från Ålands Skogsvårdsförening r.f., Ålands Producentförbund samt dessutom en representant för de privata skogsägarna. Rådet skulle enligt sitt mandat utarbeta ett förslag till målsättning för skogsbruket samt se över skogsbrukslagstiftningen. För att formulera en målsättning för det åländska skogsbruket tillsatte skogsrådet en arbetsgrupp vars förslag omfattades av skogsrådet och godkändes av landskapsstyrelsen den 20 april 1993.¹ Dokumentet "Landskapsstyrelsens målsättning för det åländska skogsbruket 20.4.1993" kallas nedan målsättningsprogrammet.

Målsättningen för det åländska skogsbruket är enligt programmet följande:

"Skogsmarken [skall] utnyttjas optimalt så att övriga nyttigheter som erhålls från skogarna samtidigt befrämjas samt att övriga samhällsintressen beaktas".

Enligt målsättningsprogrammet bör nuvarande lagstiftning ses över. Landskapsstyrelsen tillsatte den 15 september 1994 en kommitté för att se över skogsbrukslagstiftningen med beaktande av miljö- och naturvårdshänsyn. Kommitténs slutbetänkande (ÅUS 1996:11) har gått på remiss till de åländska kommunerna, Ålands Skogsvårdsförening r.f., Andelsbolaget Ålands Skogsägarförbund, Carl Rundberg Ab, Ålands Producentförbund, Ålands Natur & Miljö samt landskapsstyrelsens näringsavdelning.

Denna framställning grundar sig på kommitténs slutbetänkande.

2. Lagstiftningsbehörigheten

Landskapet har lagstiftningsbehörighet i fråga om skogsbruk och tillvaratagande av skogsbruksmarks produktionsförmåga. Lagstiftningsbehörigheten omfattar dessutom grannelagsförhållanden, expropriation av fast egendom och särskilda rättigheter för allmänt behov mot full ersättning, naturvård, miljövard, vattenrätt, fornminnen samt övriga angelägenheter som enligt grundsatserna i självstyrelselagen skall hänföras till landskapets lagstiftningsbehörighet.

Riket har lagstiftningsbehörighet i fråga om förebyggande av införsel av växtförstörare till landet, utrikeshandel samt övriga angelägenheter som enligt grundsatserna i självstyrelselagen skall hänföras till rikets lagstiftningsbehörighet. Till landskapets behörighet hör dock sådana begränsningar av införsel och utförsel av varor som motiveras av tekniska säkerhetskrav, eller av kultur- eller miljöpolitiska skäl.

¹ Dnr Na1-10-92-4 och Dnr Ns1-31-93-1

samband med exempelvis beståndsvårdande avverkning måste bekostas med egna medel. Andelen skyddsdikningar kan dock öka i takt med eventuellt ökad avverkning i form av förnyelseavverkning. Förslaget innebär dessutom att bidragsandelen för dikning minskar från 65 procent till 50 procent av kostnaderna, som en följd av att lån inte länge skulle beviljas för detta åtgärdsslag. Enligt gällande lagstiftning kan en skogsbrukare nämligen erhålla 15 procent i tilläggsbidrag om lånemöjligheterna inte utnyttjas. Förslaget att inte bevilja sådana lån grundar sig på att skydds- och istandsättningsdikningarna vanligen är projekt av mindre omfattning. Totalt sett torde dock ett genomförande av detta förslag medföra att behovet av medel för skogsdikning minskar.

Förslaget innebär i huvudsak inte någon förändring av nu gällande förutsättningar för stöd till *byggande och förbättring av skogsbilvägar*. Det beslut om bidragsnormer landskapsstyrelsen förelås fatta i ett särskilt beslut³ överensstämmer med den skärpning av normerna landskapsstyrelsen beslutade om år 1992. Dessa normer innebär i sig att andelen med samhällsmedel stödda nya skogsbilvägsprojekt successivt kommer att minska. Landskapets skogsbilvägnät måste dessutom anses vara välutbyggt. Skogsbilvägbyggen utgör de mest kostsamma projekten medan grundförbättringsprojekten inte är lika kostsamma. Antalet grundförbättringar torde dock komma att öka. Andelen bidrag och lån som kan beviljas för åtgärden föreslås vara desamma som enligt gällande lagstiftning.

Organisatoriska verkningar

Förslagen till landskapslagar om skogsvård och om stöd till skogsbruksåtgärder medför inte i sak någon organisatorisk förändring. Verkställigheten och tillsynen av lagarnas efterlevnad skall utövas av landskapsstyrelsen och inte även av kommunernas lantbruks- och skogsnämnder som i tidigare lagstiftning. Skogsvårdsföreningen skall fortsättningsvis medverka genom råd, planering och genomförande av sådana skogsbruksåtgärder som det av praktiska skäl är ändamålsenligt att föreningen sköter.

I den skogliga rådgivningen skall även i framtiden ingå natur- och miljövård. Härvid har skogsvårdsföreningen unika möjligheter att redan i ett avverknings planeringsskede påverka landskapsbild samt naturvård på ett positivt sätt. Skogsvårdsföreningens insatser blir dessutom allt viktigare - härigenom ökas fortlöpande skogsbrukarnas egna kunskaper och medvetenhet inför val av skogsbruksåtgärdsslag. Då en varsam hantering av vår unika natur- och kulturmiljö har stor betydelse för hela samhället (bl.a. för turismnäringen) är det därför också viktigt att skogsvårdsföreningens rådgivningsresurser bibehålls.

Den ökande naturvårdshänsynen kommer att medföra ett flertal nya arbetsuppgifter också på myndighetsnivå. Dessa kan bl.a. bestå av definiering och avgränsning av

³ Jfr 7 kap. i förslaget till ÅLSb om stöd till skogsbruksåtgärder (bilaga 2).

hänsynskrävande och särskilt skyddsvärda biotoper i fält, inventering av nyckelbiotoper, beräkning av intrångsersättningar och underhandlingar enligt landskapslagen om naturvård samt kurser för privata skogsägare och skogsfackmän.

Miljömässiga verkningar

Förslaget till *landskapslag om skogsvård* stöder bevarandet av den biologiska mångfalden främst genom att skogsbrukaren skall avverka och utföra andra skogliga åtgärder med beaktande av hänsynskrävande och skyddsvärda biotopers särart. Grundläggande är att skogsvårdslagstiftningen samordnas med naturvårdslagstiftningen.

Förnyelseplanen blir ett viktigt instrument för beaktande av miljöaspekterna. Innan en förnyelseavverkning sker som omfattar ett större område än 0,5 hektar skall en förnyelseplan göras. Enligt förslaget skall det av planen framgå på vilket sätt natur- och landskapsvård beaktas samt om eventuella hänsynskrävande eller skyddsvärda biotoper berörs.

I *landskapslagen om stöd till skogsbruksåtgärder* uppräknas åtgärder för vilkas genomförande en skogsbrukare kan få stöd. Skogsbruk skall bedrivas så att skogsbruksmarkens virkesproducerande förmåga på ett hållbart sätt nyttjas samtidigt som den biologiska mångfalden och skogens mångsidiga utnyttjande beaktas. Vid prövning av om stöd kan beviljas skall miljöaspekterna beaktas samt kan av beslutet framgå att åtgärden skall utföras med beaktande av vissa miljöaspekter. Att landskapet stöder de avsedda skogsbruksåtgärderna är således ägnat att främja såväl en god virkesproduktion som att berörda miljöaspekter beaktas.

DETALJMOTIVERING

Landskapslagen om skogsvård

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 § Inledande bestämmelse. I paragrafen avgränsas lagens tillämpningsområde.

I 2 mom. anges att skogens mångsidiga utnyttjande skall beaktas. Med detta avses även att hänsyn skall tas till landskapsbilden.

2 § Definitioner. Hänvisningen i 2 mom. till skogbärande mark som inte huvudsakligen används för annat än skogsbruk avser s.k. impediment och tvinmarker. Tillväxten på impedimentmark är härvid mindre än 0,1 kubikmeter och på tvinmark mellan 0,1 och 1 kubikmeter virke per hektar och år.

I 2 mom. punkt a) anges att naturreservat bildat med stöd av landskapslagen om naturvård (41/77) inte skall anses vara skogsbruksmark. Sådan mark omfattas ej av denna lag.

I 2 mom. punkten b) anges att vissa områden där markanvändningen angivits i stads-, byggnads-, eller annan plan, generalplaner undantagna, inte skall anses vara skogsbruksmark. Annan plan kan vara t.ex vägplan eller plan för kraftledningsgata men ej generalplan. I enlighet med 26 och 83 §§ byggnadslagen för landskapet Åland (61/79) skall stads- eller byggnadsplan göras "i den mån" det behövs för att reglera bebyggelse. Stadsplan upprättas av staden. En byggnadsplan upprättas av en landskommun om tätbebyggelse har uppkommit eller kan förväntas uppkomma. I områden där inte stads- eller byggnadsplan finns gäller särskilda bestämmelser om glesbebyggelse (jfr 108-111 §§).

Med forskning i paragrafens 2 mom. punkt c) avses forskningsverksamhet som utförs av forskningsanstalter eller andra inrättningar. Om det sker särskilt för forsknings- eller liknande ändamål bör skogsbruk kunna utföras avvikande från bestämmelserna i denna lag. I målsättningsprogrammet framhålls betydelsen av att skogsbruket får del av rön från forskning och försöksverksamhet som kan vara väsentlig för landskapet och att det bör finnas en öppenhet till att försöksverksamhet bedrivs i landskapet. Dessutom kan odlings- och växtförhållandena i landskapet skilja sig från förhållandena i andra regioner så att rön från vetenskaplig verksamhet där inte är direkt tillämpliga.

2 kap. Avverkning av skog

3 § Beståndsvårdande avverkning och förnyelseavverkning. Avverkning är i egentlig mening fällande av träd. De huvudsakliga metoderna för detta är gallring och slutav-

verkning, som i lagen väsentligen motsvaras av begreppen beståndsvårdande avverkning och förnyelseavverkning.

Vid beståndsvårdande avverkning utförs en utglesning av ett bestånd varvid ett lämpligt antal stammar av god kvalitet lämnas. Därigenom avlägsnas svagare stammar som hindrar de mer värdefulla från att utvecklas. Tillväxten koncentreras på de ur kvalitetsmässig synvinkel bästa stammarna varvid markens produktionsförmåga utnyttjas optimalt.

De förnyelseavverkningsmetoder som kan vara aktuella är:

Kalavverkning: Hela det växande trädbeståndet avverkas. Detta kan ibland vara det enda alternativet, speciellt i gamla granbestånd som är angripna av rotröta.

Kanthuggning: 5-20 meter breda bälten tas upp helst i väst-östlig riktning, samtidigt som det kvarvarande beståndet utglesas i norra kanten. Nya bälten tas sedan upp alltefter som föryngringen etablerar sig. Används främst på goda granmarker.

Luckhuggning: Luckor med en diameter av ca 20 meter avverkas. Luckorna förstoras sedan vartefter föryngring etableras.

Avverkning i fröträdsställning: Ett antal fröträd (50-150 st/ha) lämnas för att åstadkomma en naturlig förnyelse. Metoden lämpar sig främst för tall på marker av lingontyp och sämre, samt för blåbärstyp på torrare marker.

Avverkning i skärmställning: En tät skärm bestående av 150-300 stammar/ha lämnas på goda och medelgoda marker. Skärmen kan bestå av olika trädslag och avverkas sedan successivt i flera etapper då ett plantbestånd etableras. Alternativt kan även plantering ske under skärmen. På frostömma marker kan även en låg- eller högskärm av lövträd lämnas som skydd för det nya plantbeståndet.

Med stöd av paragrafens 3 mom. kan landskapsstyrelsen besluta om lägsta kvarvarande trädbestånd vid beståndsvårdande avverkning. Landskapsstyrelsen kan därvid också beakta vad som anses vara behövligt för trygga en hållbar virkesproduktion och bevara virkesresurserna samt annat som krävs för en god skogsvård i enlighet med denna lag. Med stöd av lagrummet kan landskapsstyrelsen dessutom ge förutsättningar för i vilket utvecklingsskede ett skogsbestånd tidigast får avverkas.

Detta fastslås i Ålands landskapsstyrelses beslut om stöd till skogsbruksåtgärder som finns i bilaga 1 till denna lag.

4 § Godkännande av förnyelseplan innan förnyelseavverkning. För beståndsvårdande avverkning krävs ingen plan. Innan en förnyelseavverkning påbörjas skall dock redovisas i en plan hur förnyelsen skall ske.

Förnyelseplanerna är landskapsstyrelsens viktigaste instrument vid beaktande av frågor som rör skogsskötsel, miljö- och landskapsvård. Planerna är exempelvis väsentliga för frågor som rör behovet av skogsplantor, markberedning och eftervård. Planerna är också mycket viktiga instrument för att de enskilda skogsägarna skall ha en i dessa avseenden välfungerande organisation.

5 § Anmälningsskyldighet innan skogsbruksmark tas i anspråk för annat ändamål än virkesproduktion. Denna lag hindrar inte att skogsbruksmark tas i anspråk för annat ändamål än virkesproduktion. För att kunna kontrollera att marken tas i anspråk för avsett ändamål skall dock en anmälan göras till landskapsstyrelsen.

6 § Förnyelseplan. Utöver de uppgifter lagen kräver om avverknings- och förnyelsesätt, natur- och landskapsvård samt om avverkningens ändamål bör förnyelseplanen innehålla uppgifter om den sökande, den aktuella fastigheten, arbetsplan och kostnadsräkning. En blankett bör utformas så att den innehåller en av den sökande undertecknad försäkran om bl.a. uppgifternas riktighet och att arbetena skall utföras. Utrymme kan även ges för landskapsstyrelsens beslut och noteringar om utförd förnyelse.

7 § Avverkarens ansvar. En väsentlig del av virket från privatägda skogar säljs på rot, d.v.s. markägaren överlåter avverkningsrätt till växande skog. Eftersom det i dessa fall är svårt för en markägare att direkt övervaka en avverkning är det viktigt att lagens krav i tillämpliga delar också omfattar den avverkare som inte själv äger skogsbruksmarken. Således har innehavaren av en avverkningsrätt ett ansvar, om inte denne i sin tur kan visa att ett fel gjorts av markägaren eller en annan innehavare av besittningsrätt.

Ett ansvar ligger också på den som utfört en felaktig och lagstridig stämpling, om det kan visas att skog i god tro felaktigt avverkats enligt en skogsfackmans stämpling. Om en stämpling utförts långt innan avverkningen bör dock ansvar i huvudsak vila på avverkningsrättens innehavare.

3 kap. Anläggande av nytt skogsbestånd

8 § Anläggande av nytt skogsbestånd. Ett nytt skogsbestånd kan uppkomma genom naturlig förnyelse, plantering, sådd eller en kombination av dessa. Om förnyelseåtgärder inte åstadkommits inom tre år efter en avverkning försvåras förnyelsen betydligt, då den därefter kan hämmas av främst kvävande gräsväxt. Skyldigheten att förnya skogsbeståndet berör endast områden där avverkning utförts.

Skäl att förlänga tiden då plantering eller sådd skall vara slutförd enligt 1 och 2 mom. kan t.ex. vara då livskraftiga plantor ej gått att få fram, då extrema naturkrafter förhindrat arbetet, eventuellt krav på hyggesvila eller andra händelser som ligger utanför skogsbrukarens kontroll.

Att en skogsbrukare enligt 4 mom. kan befrias från sin skyldighet att förnya ett skogsbestånd sammanhänger med att även omsorgsfullt vidtagna åtgärder kan resultera i misslyckande. Fel i plant- eller frömateriel befriar dock inte från förnyelseskyldigheten.

9 § *Ansaret för att anlägga ny skog.* Ansaret för plantering vilar i första hand på markägaren så att också ansaret för plantering överförs i samband med ett ägoskifte. Om ansaret för markens skötsel vilar på någon annan än markägaren själv har också denne ansvar för att plantering utförs enligt denna lag. Detta bör beaktas vid förvärv av skogsbruksmark.

Om den nya ägaren underlåter att åstadkomma ny skog kan lagens straffbestämmelser tillämpas. Även en tidigare ägare kan straffas för underlåtelser att vidta åtgärder i rätt tid.

4 kap. *Skogsodlingsmaterial.*

10 § *Skogsodlingsmaterial.* Det allmänna syftet med bestämmelserna om skogsodlingsmaterial är att säkra tillgången på frön, plantor, sticklingar och annat förökningsmaterial av god kvalitet med beaktande av växtförhållandena i landskapet. Detta är för skogsbruket särskilt viktigt med beaktande av skogens långa omloppstid.

Avseende skogsodlingsmaterial och därtill hörande regler finns en samsyn mellan de nordiska virkesproducerande länderna. Regelverken för skogsodlingsmaterial är dock omfattande och ses regelbundet över. Landskapsstyrelsen föreslår mot bakgrund av detta att befogenheten att besluta om skogsodlingsmaterial, inom landskapets behörighet, helt delegeras till landskapsstyrelsen. Landskapsstyrelsen avser att i huvudsak sätta riksbestämmelserna om skogsodlingsmaterial i kraft i landskapet med de behövliga undantag tillämpningen i landskapet kräver. Härigenom sätts också nödvändiga EG-rättsakter om skogsodlingsmaterial i kraft. De rättsakter som berörs är (366L0404/EEG) om saluföring av skogsodlingsmaterial med tillhörande ändringar (369L0064/EEG och 375L0445/EEG), samt (371L0161/EEG) om yttre kvalitetsnormer för skogsodlingsmaterial som saluförs inom gemenskapen med tillhörande ändring (374L0013/EEG). Till detta förslag fogas som bilaga ett utkast till landskapsstyrelsens närmare beslut, som avses träda i kraft samtidigt med denna lagstiftning. Landskapsstyrelsen skulle således kunna ge närmare bestämmelser avseende exempelvis

- a) proveniens- och kvalitetskrav för skogsodlingsmaterial,
- b) granskning och godkännande av skogsodlingsmaterial,
- c) handel med skogsodlingsmaterial och
- d) användande av skogsodlingsmaterial.

Utöver de kvalitetskrav som ställs med stöd av lagstiftningen om skogsodlingsmaterial finns kvalitetsskyddande bestämmelser i denna lags sjätte kapitel om insekt- och svampskador samt i växtskyddslagstiftningen. Enligt växtskyddslagstiftningen kan åtgärder krävas för att bekämpa och förebygga spridning av skadegörare. Rikets växtskyddslag (FFS 1203/94) är i huvudsak gällande i landskapet genom landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om plantmaterial och växtskydd (91/95).

11 § Skadeståndsskyldighet. I bestämmelsen klargörs producenternas och säljarnas ansvar för skogsodlingsmaterial. Härvid avser hänvisningen till landskapsstyrelsens fastställda krav på plantors friskhet, livsduglighet och lämplighet i övrigt för sitt ändamål vad som i sak gäller i enlighet med rikslagen om handel med skogsodlingsmaterial (FFS 684/79). Landskapsstyrelsen avser att genom s.k. blankettstadgande sätta dessa bestämmelser i kraft.

5 kap. Bevarande av biologisk mångfald

12 § Bevarande av för den biologiska mångfalden viktiga biotoper. Skogsbruket är en av de viktigaste areella näringarna i landskapet. Dess huvudsakliga målsättning är att optimera skogens virkesproducerande förmåga för bästa ekonomiska utfall, samt att bevara dess biologiska mångfald. Således måste skogsvårdsåtgärder utföras med beaktande av ett områdes särprägel. Om de ekonomiska och växtplatsmässiga förutsättningarna är likartade kan annars enskilda skogsbestånd bli alltför likartade vad gäller art- och åldersstruktur. Detta medför ekologiskt sett att en rad skogligt förekommande biotoper kan utarmas eller försvinna varvid även de växt- och djurarter som är anpassade till dessa biotoper på sikt kan röna samma öde.

De biotoper som är väsentliga för bevarande av skogens biologiska mångfald är till stor del sådana där avkastningen från skogen i vart fall skulle vara ringa, det viktigaste undantaget kan vara vissa lövskogsbestånd. Lagen avses omfatta de biotoper som är väsentliga för bevarande av skogens biologiska mångfald i enlighet med rådets direktiv av den 2 april 1979 (79/409/EEG) om bevarande av vilda fåglar (fågeldirektivet) samt rådets direktiv av den 21 maj 1993 (92/43/EEG) om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (habitatdirektivet). Utöver de frågor som rör biologisk mångfald och virkesproduktion skall naturligtvis även andra landskapsmässiga värden beaktas, såsom närhet till kulturhistoriskt värdefulla områden.

Landskapsstyrelsen föreslås kunna besluta närmare om nödvändig hänsyn. Som grundregel skall en skogsbruksåtgärd inte vidtas om en för bevarande av skogens biologiska mångfald viktig biotop skadas. Skogsbruksåtgärder bör alltid utföras så att skada på kvarblivande skogsbestånd minimeras. I de flesta fall är det sannolikt möjligt att med obetydlig skillnad i ekonomiskt utfall välja mellan flera handlingssätt som mer eller mindre beaktar viktiga biotoper - varvid strävan skall vara att handla på det för biotopen minst skadliga sättet. I bilaga 1 till denna lag finns förslag till Ålands landskapsstyrelses beslut om stöd till skogsbruksåtgärder. Här finns närmare bestämmelser om hänsynskrävande biotoper.

Om en biotop innehåller sådana skyddsobjekt som omnämns i landskapslagen om naturvård (41/77) skall landskapsstyrelsen dessutom kunna kräva tillstånd innan en skogsbruksåtgärd vidtas. Om en sådan begränsning av rätten att utnyttja skogen innebär en ekonomiskt betydelsefull olägenhet skall fastighetsägaren eller innehavaren av en

särskild rättighet ha rätt till ersättning. Att tillstånd krävs innebär inte oundgängligen att skogsbruk förbjuds; i ett tillståndsbeslut kan ges behövliga närmare anvisningar om vad en skogsbrukare skall beakta när skogsbruk bedrivs i anslutning till en skyddsvärd biotop.

6 kap. Insekt- eller svampskador

13 § Allmän bestämmelse. Bestämmelsen är viktig med hänsyn till den ökade risken för skador från insekter vid avverknings- och upplagsplatser. Obarkat virke kan tjäna som yngelmateriel för insekter som förökar sig under barken på rått barrvirke. Om det finns god tillgång till yngelmateriel kan de massförökas och göra stor skada på angränsande skogsbestånd.

14 § Borttransport av virke från avverkningsplats och upplagsplats. I paragrafens 3 mom. nämnda alternativa åtgärder till borttransport kan vara att virket

- a) barkas minst en månad före utgången av den tid som stadgas för borttransport,
- b) täcks med överdrag i god tid före insekternas svärmning eller att det
- c) bevattnas eller lagras i vatten.

Med **avverkningsplats** avses det område där fällning av träd och upparbetning av träd skett.

Med **upplagsplats** avses en sådan plats där lagring av virke sker innan det hamnar i ett slutligt industrilager - det omfattar således även s.k. mellanlager.

I paragrafen anges de datum när tall- och granvirke senast bör vara borttransporterat. De datum som anges hänför sig till den tidpunkt vid vilken skadeinsekterna påbörjar svärmningen. Huvudsakligen följande skadeinsekter kan orsaka skador om virke lagras obarkat vid fel tidpunkter:

1. **Märgborre** som förökar sig under barken på skadade tallar eller på obarkat tallvirke. Skalbaggarna kläcks och börjar sitt näringsgnag i juli-augusti. Insekterna flyger upp i tallkronorna i angränsande bestånd där de äter sig in i årsskotten. Årsskotten faller sedan på hösten till marken vilket medför betydande tillväxtförluster.
2. **Granbarkborre** som angriper skadade granar eller obarkat granvirke. De vuxna skalbaggar borrar sig in under barken där de lägger sina ägg. Larverna äter sig fram under barken och orsakar skador som ofta leder till att träden dör. Mest utsatta är de äldre granbestånden. Kläckningen sker i augusti varefter näringsgnaget påbörjas i september.

15 § Skadad skog. Stadgandet om krav på borttransportering av skadad eller död skog finns för att hindra skadeinsekter och svampar att få fäste och sedan sprida sig till friska bestånd. Träd med sådana skador att de kan återhämta sig på nytt omfattas ej av stadgandet.

Med oskäligen kostnader i paragrafens 2 mom. avses närmast fall då virkesvärdet inte täcker utdrivningskostnaderna.

16 § Skadeståndsskyldighet. Landskapsstyrelsen måste bedöma vad väsentlig försämring är från fall till fall. Någon exakt gräns för när en väsentlig försämring skett torde vara svår att bestämma då även andra faktorer (t. ex. luftföroreningar eller försumpning) än insekt- och svampskador kan bidra till att ett skogsbestånds tillstånd inte är bra.

Vid bestämmande av om skadeståndsskyldighet föreligger bör beaktas hur lätt respektive svårt det varit att undvika skada samt omständigheterna i övrigt.

7 kap. Tillsyn

17 § Tillsynsmyndighet. Tillsyn enligt gällande lagstiftning utövas av landskapsstyrelsen och enskilda kommuner. Enligt detta förslag skulle hela tillsynsansvaret vila på landskapsstyrelsen såsom den myndighet som i allmänhet har de bästa resurserna för ändamålet.

18 och 19 §§ Tillsynsmyndighetens åtgärder / Åtgärdsförbud. I paragraferna anges de åtgärder landskapsstyrelsen kan utnyttja för att tillse att lagen efterlevs. I varje enskilt fall skall den åtgärd väljas som med minsta intrång för den enskilde löser ett problem.

Åtgärdsförbudet kan vara ett sätt att lösa en tillsynsuppgift innan ett problem blir för stort. För att kunna verka effektivt bör det kunna förenas med vite.

20 § Syn. Syn kan hållas när det anses befogat efter åtgärdsförbud och det konstaterats att ett problem inte kunnat avhjälpas genom råd, rekommendationer eller genom överenskommelse.

21 § Synenämnd. Det är viktigt att det i en synenämnd finns ojäviga personer med skoglig kompetens och lokal kännedom.

Som tillsynsmyndighet företräds landskapsstyrelsen av en skogsfackman, vilken i första hand bör vara landskapsforstmästaren. Om en syn berör ett fall av speciell karaktär där det anses lämpligt att någon annan av landskapsstyrelsen anställd skogsfackman bör medverka, kan denna person ersätta landskapsforstmästaren.

Som företrädare för skogsägarna skall Ålands Skogsvårdförening r.f. i de enskilda fallen utse en av de i föreningens tjänst anställda skogsfackmännen.

Som företrädare för den kommun inom vilken den aktuella skogsbruksmarken är belägen, fungerar en av kommunstyrelsen utsedd person.

Om misstanke finns att ett lagstridigt skogsbruk bedrivits med avseende på miljö- och landskapsvårdsfrågor kan landskapsstyrelsen även utse en sakkunnig person att medverka i nämnden.

8 kap. Straff- och påföljdsbestämmelser

22 § Skogsbruksbrott. Paragrafen förutsätter att det varit fråga om uppsåt eller grov oaktsamhet från gärningsmannen.

23 § Brott mot krav på förnyelseplan enligt landskapslagen om skogsvård. Paragrafen handlar om skogsvårdslagens ryggrad; förnyelseplanen. Förnyelseplanerna är relativt lätta att upprätta samt utgör ett nödvändigt underlag för att kunna beakta såväl skogsbrukets produktion som dess betydelse för växt- och djurliv. Upprättande av planerna måste därför säkerställas så långt möjligt, vilket en straffsanktionering kan bidra till.

9 kap. Särskilda bestämmelser

24 § Landskapets skogsbruksmark. Skötseln av landskapets skogsbruksmark skall som grundregel ske i enlighet med denna lag och landskapsstyrelsens särskilda målsättningsprogram. Således skall skogsbruk också där bedrivas "så att skogsbruksmarkens virkesproducerande förmåga på ett hållbart sätt nyttjas samtidigt som den biologiska mångfalden och skogens mångsidiga utnyttjande beaktas" (1 § 2 mom.).

25 § Besvär. Paragrafen avser förvaltningsbesvär vilket ställs till högsta förvaltningsdomstolen med hänvisning till 25 § Självstyrelselagen för Åland (71/91).

26 § Närmare bestämmelser. Paragrafen innehåller en sedvanlig delegation avseende bestämmelser om lagens verkställighet och tillämpning.

27 § Ikraftträdande- och övergångsstadgande.

Landskapslagen om stöd till skogsbruksåtgärder

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 § Inledande bestämmelse. I paragrafens 1 och 2 mom. avgränsas lagens tillämpningsområde. Genom hänvisningen i paragrafens 2 mom. till bestämmelserna i den nya jordabalk (FFS 540/95), som träder i kraft den 1 januari 1997, klargörs att som säkerhet för lån enligt denna lag kan krävas panträtt i fastighet, samt att jordabalkens närmare bestämmelser är tillämpliga. I de avseenden jordabalken direkt rör fastighetsbildning och fastighetsregistrering hör dessutom enligt 27 § 16 p. självstyrelselagen lagstiftningsbehörigheten till riket.

Om det lånade beloppet inte överstiger en viss summa, f.n. 20.000 mark, så är ett skuldebrev tillräckligt som säkerhet för ett skogsbrukslån, annars krävs en mer

betryggande säkerhet såsom pant i fastigheten. I 15-20 kap. jordabalken finns närmare bestämmelser om panträtt i fastighet. För panträtt i fastighet finns vissa formkrav (16 kap. 3-4 §§). Det är således endast ägaren till en fastighet som har rätt att upplåta panträtt (17 kap. 1 §) och som själv eller genom ett befullmäktigat ombud till säkerhet för lån kan ansöka om inteckning och pantsättning av sin fastighet. I ansökan kan bestämmas att pantbrevet skall ges till annan än sökanden (16 kap. 4 § 2 mom.). Panträtt uppkommer annars när ett pantbrev överlämnas till landskapsstyrelsen (17 kap. 2 §). Om pantbrev skall en anmälan göras till inskrivningsmyndigheten (= tingsrätten) som gör en anteckning om saken i lagfarts- och inteckningsregistret.

I landskapslagen om lån, räntestöd och bidrag ur landskapets medel samt om landskapsgaranti (50/88) finns bestämmelser om bl.a. villkor för och återbetalning av landskapslån.

2 § Definitioner.

2 kap. Grunder för stöd

3 § *Allmänna grunder för stöd.* Grunderna är i överensstämmelse med gällande lagstiftning enligt vilken kommuner, bolag, församlingar eller andra sammanslutningar vars huvudsakliga syfte är annat än att bedriva jord- eller skogsbruk, inte kan erhålla ekonomiskt stöd för det direkta verkställande av åtgärden men däremot bistånd i form av gratis rådgivning, planering och arbetsledning.

I enlighet med lagens 1 § avses med stöd såväl ekonomiskt stöd som mer handgripligt bistånd med genomförandet av enskilda skogsbruksåtgärder. I frågan om praktiska åtgärder med utförande av åtgärder kan landskapsstyrelsen dessutom stöda skogsbrukarna genom skogsvårdsföreningen. Medlemsskapet i skogsvårdsföreningen är visserligen frivilligt men deras verksamhet är lagstadgad så att den inom sitt geografiska "verksamhetsområde" skall främja skogsskötseln för samtliga skogsägare, d.v.s. även för dem som inte är föreningsmedlemmar.

Genom bestämmelserna i 2 och 3 mom. tillförsäkras att beviljade av stöd enligt denna lag sker i överensstämmelse med de allmänna och särskilda mål som anges i andra författningar och med stöd av andra författningar tagna beslut.

Enligt förslaget erhålls inte stöd för skogsodling efter avslutad täktverksamhet, då detta måste anses höra till en täktinnehavares skyldigheter enligt förslaget till landskapslag om skogsvård.

Trädlösa eller glest trädbevuxna beten är inte berättigade till stöd då dessa beten har stora naturvårdsvärden och då stöd enligt annan lagstiftning kan erhållas för att bevara dylika områden öppna.

4 § Stödgrunder för bidrag och lån. De i paragrafen uppräknade åtgärderna för vilka landskapsstöd kan ges överensstämmer i huvudsak med tidigare lagstiftning. Nydikning av försumpade momarker, förutom vid skyddsdikning, samt våtmarker överlag, skall enligt förslaget inte vara stödberättigat.

Markberedning

Markberedning utförs före plantering för att konkurrensen från övrig vegetation skall minska och plantorna därigenom få bättre möjligheter att överleva. Härvid avlägsnas jordens humusskikt så att mineraljorden kommer fram. På detta sätt minskas dessutom risken för eventuella snytbaggeskador samtidigt som mikroklimat och vattenhushållning kan förbättras.

Markberedning kan utföras såväl vid förnyelseavverkning genom kalavverkning som vid naturlig förnyelse under kvarlämnade fröträd. De markberedningsmetoder som idag används i landskapet är fläckupptagning och högläggning. Fläckupptagning utförs med en maskin som river upp fläckar i humustäcket, medan högläggning förekommer på marker med synnerligen rik gräsväxt eller där det finns risk för försumpning. Vid högläggning läggs mineraljord i högar varefter plantering sker i högarna.

Markberedning är en synnerligen angelägen åtgärd till följd av den mycket kraftiga gräsväxt som följer efter en avverkning i landskapet. Utan markberedning skulle kompletteringsbehov och därigenom kostnaderna för skogsförnyelse öka betydligt.

Skogsodling

Stöd för skogsodling kan inte ges för åtgärder som åligger en skogsbrukare i enlighet med landskapslagen om skogsvård. Skogsodlingsstödet avser i huvudsak tre olika åtgärder. Dessa är:

1. **Förnyelse av bestånd som är i underproduktion.** Stödet avser förnyelse av skogsområde vars virkesförråd och tillväxt understiger hälften av vad som är normalt på växtplatsen. I landskapet är ca 15 procent av skogarna i underproduktion. Stöd till förnyelse av sådana områden är befogat för att stimulera till avverkning av dylika områden där värdet av virkesförrådet är lågt i förhållande till förnyelsekostnaderna.
2. **Beskogning av ur bruk tagen åkermark.** Stödet till beskogning av åkermark skulle riktas till sådana åkrar som inte längre är lönsamma att odla t.ex. på grund av ogynnsamt läge eller dåliga dräneringsförhållanden eller åkrar som på annat sätt är av dålig kvalitet.
3. **Kompletteringar av skogsodlingar eller naturförnyelser som drabbats av förstörelse som inte beror på skogsbrukaren.** Om ett plantbestånd som uppkommit som en följd av skogsförnyelse förstörs av orsaker som inte beror på skogsbrukaren, kan området beskogas på nytt eller kompletteras med nya plantor med stöd enligt denna lag.

Plant- och ungsogsvård

Vid plant- och ungsogsvård avlägsnas träd som är olämpliga för växtplatsen eller som stör kvarvarande skogsbestånds utveckling. Denna åtgärd utförs med tanke på det att det kvarblivande beståndets framtida tillväxt skall förbättras. Åtgärdens ekonomiska

fördelar erhålles således först i ett senare skede. Vanligen utförs åtgärden endast en gång under beståndets omloppstid, men stöd kan vid behov beviljas flera gånger. Till plant- och ungskogsvård hör även stamkvistning vars syfte är att höja beståndets värde genom att öka andelen kvistfritt timmer vid slutavverkningen.

Andra beståndsvårdande åtgärder

Andra beståndsvårdande åtgärder kan t.ex. vara att motverka snytbaggeskador och skador av rotröta, men även andra åtgärder som t.ex. tillvaratagande av energivirke kan vara aktuellt.

Snytbaggen är en insekt som främst angriper både tall- och granplantor. Angrepp sker efter plantering då snytbaggen lockas av färsk stubbar på ett avverkat område. Skadan består i att plantornas bark gnags av, varefter plantan försvagas och ofta dör. Snytbaggen kan bekämpas på kemisk eller mekanisk väg.

Rotröta orsakas av svampar som angriper huvudsakligen växande granbestånd i alla åldrar men även tallbestånd. Svamparnas sporer gror på färsk stubbar och på körska-dor i samband med gallring men kan även spridas vid stormskador och genom direkt rotkontakt. De ekonomiska skadorna kan vara mycket omfattande, eftersom svampen angriper den del av stammen där det värdefullaste virket finns. Virke som till sin dimension skulle vara timmer fyller efter skadeangreppet inte kraven utan blir på sin höjd massaved. Om avverkning sker under tiden april-oktober är risken för rotröteska-dor störst. Risken kan dock minskas genom att färsk stubbar behandlas med ett preparat i samband med avverkning.

Skydds- eller istandsättningsdikning

Efter en förnyelseavverkning stiger grundvattnet på det avverkade området. Detta beror på att det inte längre finns ett trädbestånd som tar upp vatten eller som hindrar nederbörden att nå marken. För att ett område inte skall försumpas och plantorna därigenom dränkas kan man genom skyddsdikning med grunda diken underlätta anläggande av ett nytt plantbestånd. Skyddsdikningen är således inte avsedd att höja markens produktionsförmåga och är en åtgärd som avsevärt minskar behovet av framtida kompletteringsplantering.

Istandsättningsdikningens syfte är att rensa ett tidigare dikat dikessystem som är i sådant skick att diken inte längre dränerar ordentligt. Dikena rensas endast så mycket att ursprunglig dimension nås. Det är således inte fråga om någon fördjupning. Istandsättningsdikningen inriktas på tidigare dikade momarker där skogsbeståndet klart lider av försumpning och således löper risk att ta skada. För att få stöd för denna typ av dikning bör skogsägaren ursprungligen ha finansierat projektet själv eller så bör det ha förflutit minst 20 år sedan stöd senast erhöles för projektet.

Av de dikningar som utförts under de senaste åren har nydikningar av försumpade

momarker utgjort ca 50 procent, skyddsdikningar ca 30 procent samt istandsättningsdikningar ca 20 procent.

Byggande av skogsbilväg

Stöd för nybyggnad av skogsbilvägar skall huvudsakligen riktas till mer omfattande projekt där skogstillgångarna är betydande.

En förutsättning för att bedriva ett lönsamt skogsbruk är att transportförbindelserna, gällande utkörning av virket från avlägg till industri, är goda. Hur stor nyttan av en skogsbilväg är beror mycket på skogens skick samt skogsägarens intresse för skogsbruk. Vägbygget ger i motsats till andra arbetsslag skogsägaren en omedelbar nytta. Vägens nytta sträcker sig dock inte enbart till de direkta avverkningarna, utan den tjänar sitt syfte även i framtiden för de olika förnyelse- samt beståndsvårdande åtgärderna. Vägen medför kostnadsinbesparingar vid flyttning av såväl material som arbetskraft.

Skogsbilvägnätet har med landskapsstöd kunnat samordnas så att ett flertal markägare tillsammans förverkligat projekt och så att miljöaspekter på ett bättre sätt än annars kunnat beaktas. Bl.a. har miljövårdsbyrån vid nybyggnader av skogsbilvägar över 500 meter hörts redan i ärendenas planeringskede.

Under de senaste åren har byggandet av skogsbilvägar allt mer inriktats på förbättringar av tidigare byggda vägar som inte fyller kraven på standard för nuvarande transportmedel inom skogsbruket. Även här bör skogsägaren för att få stöd ha finansierat vägbygget själv eller 20 år ha förflutit sedan stöd senast erhållits.

5 § Stödgrunder för förhandsfinansiering. Förslaget innebär inte någon förändring jämfört med nuläget. Markberedningen utförs av en av landskapsstyrelsen utsedd entreprenör enligt kontrakt. Åtgärden utförs med en markberedningsmaskin som ägs av landskapsstyrelsen. Skogsbrukaren ger vid undertecknandet av förnyelseplanen sitt samtycke till markberedning varvid den del av skogsbrukarnas areal, som är aktuell för markberedning, bereds under ifrågavarande år. Landskapsstyrelsen finansierar åtgärden varefter skogsbrukaren i efterhand erlägger till landskapet den del av kostnaden för vilken inte beviljats bidrag.

En stor del av plant- och ungskogsvården utförs av arbetskraft som är anställd av Ålands Skogsvårdsförening r.f. Finansieringen sker så att föreningen erhåller stöd på förhand av landskapsstyrelsen varefter den skogsbrukare i vars skog åtgärden utförts betalar till landskapsstyrelsen den del av kostnaderna för vilka inte bidrag eller lån erhållits.

6 § Stödgrunder för bistånd. För att en skogsbruksåtgärd, för vilken stöd beviljats, skall genomföras på ett ändamålsenligt sätt är det lämpligt att främja åtgärdens ändamålsenliga utförande med planering och rådgivning. En skogsbrukare kan således för dessa skogsbruksåtgärder få sådan kostnadsfri hjälp av skogsfackmän. Planeringen

omfattar kostnadskalkyler och -fördelningar samt terrängarbeten. Vid en åtgärds verkställande är det likaså värdefullt att fackmän kan medverka med arbetsledning eller rådgivning. Bistånd kan ske direkt genom landskapsstyrelsen eller genom att landskapsstyrelsen stöder skogsvårdsföreningen för ändamålet.

Kommuner, församlingar och sammanslutningar vars huvudsakliga syfte är annat än att bedriva jord- och skogsbruk kan enligt detta lagförslag inte beviljas stöd för skogsbruksåtgärds kostnader. I enlighet med gällande lagstiftning skulle dock, om åtgärden anses vara ändamålsenlig, stöd kunna ges i form av planering, övervakning, arbetsledning, genomförande eller administration.

3 kap. Särskilda bestämmelser om stöd.

7 § Ansökan. I nuvarande landskapslag om skogsförbättringsmedel saknas särskilda bestämmelser om ansökan och vad som skall framgå av den. Bestämmelserna i denna paragraf överensstämmer med gällande tillämpning.

8 § Storlek och utbetalning av bidrag, lån och förhandsfinansiering. Landskapsstyrelsen kan besluta att bidrag eller lån skall utbetalas i en eller flera rater samt att en del av det beviljade stödet utbetalas efter att de åtgärder för vilket stödet är avsett är förverkligade.

9 § Återbetalning av lån. Reglerna för återbetalningstid, raternas storlek m.m. bestäms i enlighet med vad som gäller för kreditinstitutens kreditgivning och rådande finansiella situation. I landskapslagen om lån, räntestöd och bidrag ur landskapets medel samt om landskapsgaranti finns närmare bestämmelser om landskapsstyrelsens tillsyn av låneanvändningen och låneåterbetalningen. Således kan landskapsstyrelsen exempelvis besluta om omedelbar återbetalning i vissa fall.

10 § Återbetalning av förhandsfinansiering. Återbetalningen skall ske enligt de grunder som gäller för långivning enligt 9 § ovan.

11 § Deltagare. Närmare bestämmelser om deltagande i dikning finns i vattenlagen för landskapet Åland (61/96). Närmare bestämmelser om deltagande i vägförrättning finns i landskapslagen om allmänna vägar (23/57), landskapslagen om kommunalvägar (16/64) samt i landskapslagen om ägovägar i landskapet Åland (19/32).

12 § Sysslomän. Då flera fastigheter är inblandade i en skyddsdikning, iståndsättningsdikning eller byggande av skogsbilväg skall en eller flera sysslomän väljas för att sköta det praktiska förvaltningsarbetet. I de flesta fall torde minst en ordförande och en kassör väljas. Sysslomännen väljs vid åtgärdens planeringsskede och fungerar vid

åtgärdens verkställande som kontaktpersoner till landskapsstyrelsen.

13 § Överlåtelsesammanträde. Ett överlåtelsesammanträde anordnas efter att skogsbruksåtgärden är färdigställd och synad i terrängen, av en av landskapsstyrelsen därför utsedd skogsfackman. Vid överlåtelsesammanträdet har samtliga deltagare i åtgärden möjlighet att framföra sina synpunkter. Dessutom granskas redovisningen av projektets finansiering samt väljs sysslomän för framtiden. Ansvar för åtgärdens underhåll övergår vid detta sammanträde till deltagarna varvid även klargörs hur underhållet i praktiken skall skötas.

14 § Underhålls- och informationsskyldighet. När landskapet stöder skogsbruk sker det för att främja en avkastning på lång sikt. Den som fått stöd och använt det tar också på sig att vårda den långsiktiga investeringen. Denna underhållsplikt gäller avseende skogsbilvägar i 20 år. Stöd för grundförbättring av en sådan väg kan således ges först efter 20 år, varvid ett rimligt vägunderhåll skall beaktas vid bestämmande av stödets storlek.

4 kap. Tillsyn.

15 § Tillsynsmyndighet. Landskapsstyrelsen ges ett antal mer eller mindre ingripande verktyg att korrigera och förebygga överträdelser. Landskapsstyrelsen skall härvid i första hand nyttja det minst ingripande åtgärden för att uppnå det syfte som eftersträvas.

16 § Upphävande av beslut om ekonomiskt stöd. Bestämmelsen bidrar till att landskapets för skogsbruksändamål avsedda stöd från samhällssynpunkt används där de bäst behövs. En motsvarande bestämmelse saknas i landskapslagen om lån, räntestöd och bidrag ur landskapets medel samt om landskapsgaranti.

17 § Avstående från återbetalningskrav. Landskapsstyrelsen konstaterar att samhället bör bära risken av att nyttan av stöd förloras om detta beror på samhällets egna beslut. Landskapsstyrelsen anser det dessutom vara rimligt att samhället bär risken för att nyttan av sådana använda samhällsmedel försvinner i samband med naturkatastrofer och liknande.

5 kap. Särskilda bestämmelser.

18 § Beskattning. I enlighet med 18 § 5 p. självstyrelselagen har landskapet lagstiftningsbehörighet avseende kommunerna tillkommande skatter, en motsvarande bestämmelse finns också i gällande landskapslag om skogsförbättringsmedel. I enlighet med rikslagstiftningen betalas heller ingen skatt för motsvarande förmåner.

19 § Ändring av skuldebrev. Ett skuldebrev bör kunna ändras exempelvis om från en skogsfastighet avskiljs mark för tomtändamål och den avskiljda tomten därvid saknar betydelse för den näringsverksamhet för vilken stöd beviljats.

20 § Besvär. Paragrafen avser förvaltningsbesvär vilket ställs till högsta förvaltningsdomstolen med hänvisning till 25 § Självstyrelselagen för Åland (71/91).

22 § Övergångsbestämmelser. Huvudregeln är att landskapsstyrelsens bedömning av ansökan som inlämnats före denna lags ikraftträdande skall prövas enligt det tidigare regelverket. Om någon efter denna lags publicering, men innan den trätt ikraft, ansöker om stöd enligt denna lag kan landskapsstyrelsen bereda ärendet i enlighet med denna lag. Stöd enligt denna lag kan dock inte beviljas innan lagen trätt i kraft.

Landskapsstyrelsen föreslår att lagtinget antar följande lagar.

1. LANDSKAPSLAG om skogsvård

I enlighet med lagtingets beslut stadgas:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Inledande bestämmelse

I denna lag finns bestämmelser om bedrivande av skogsbruk för virkesproduktion på skogsbruksmark.

Skogsbruk skall bedrivas så att skogsbruksmarkens virkesproducerande förmåga på ett hållbart sätt nyttjas samtidigt som den biologiska mångfalden och skogens mångsidiga utnyttjande beaktas.

Denna lag hindrar inte att skogsbruksmark tas i anspråk för annat ändamål än virkesproduktion. Denna lag skall inte tillämpas till den del bestämmelserna strider mot bestämmelser i enlighet med landskapslagen om naturvård (41/77).

2 §

Definitioner

I denna lag använda begrepp skall ha den betydelse som anges i denna paragraf.

Med **skogsbruksmark** avses för virkesproduktion lämpligt markområde som inte i väsentlig omfattning används för annat ändamål. Ett markområde skall anses lämpligt för virkesproduktion om där kan produceras i genomsnitt minst en kubikmeter virke om året per hektar. Till skogsbruksmark hör dessutom skogbärande mark som inte huvudsakligen används för annat ändamål än skogsbruk. Såsom skogsbruksmark anses inte

- a) naturreservat som bildats enligt landskapslagen om naturvård,
- b) områden som enligt fastställd stads-, byggnads- eller annan plan, generalplaner undantagna, är avsedda för annat ändamål än skogsbruk,
- c) andra områden som enligt landskapsstyrelsens beslut är särskilt skyddsvärda eller används för forskning eller annat särskilt ändamål.

Med **skogsbestånd** avses en samling träd eller skogsplanter som växer inom en viss areal och karakteriseras av en viss enhetlighet beträffande ålder, trädslagsblandning m.m.

Med **hållbart nyttjande** avses att skog och skogsbruksmark sköts och används på ett sådant sätt att artrikedomen och produktionsförmåga bevaras.

Med **beståndsvårdande avverkning** avses avverkning som utförs för att främja tillväxten och kvaliteten på ett kvarblivande skogsbestånd.

Med **förnyelseavverkning** avses avverkning som utförs i syfte att anlägga ett nytt skogsbestånd.

Med **förnyelseplan** avses en plan över såväl förnyelseavverkningen som den egentliga förnyelsen.

Med **anläggning av skogsbestånd** avses åtgärder för att åstadkomma ett utvecklingsdugligt skogsbestånd.

Med **insekt- eller svampskador** avses sjukdomar som insekter eller svampar kan orsaka på växande träd eller skogsplanter i skog och som medför en betydande nedgång i virkesproduktionen eller försämring av virkeskvaliteten.

Med **gagnvirke** avses virke som fyller gällande villkor för massaved eller timmer.

Med **skogsbrukare** avses den markägare, markinnehavare eller innehavare av annan särskild besittningsrätt som ansvarar för skogsbruk på viss skogsbruksmark.

Med **avverkare** avses den skogsbrukare eller innehavare av en särskild avverkningsrätt som ansvarar för en avverkning.

2 kap.

Avverkning av skog

3 §

Beståndsvårdande avverkning och förnyelseavverkning

En beståndsvårdande avverkning skall utföras så att det kvarblivande skogsbeståndet kan utvecklas och motsvara markens virkesproducerande förmåga.

En förnyelseavverkning kan utföras när ett skogsbestånd är förnyelsemoget. Förnyelsemetoden bör vara ändamålsenlig med avseende på markens och skogsbeståndets beskaffenhet. Ett skogsbestånd kan förnyas då

- a) det uppnått tillräcklig dimension,
- b) det uppnått tillräcklig ålder eller om dess
- c) virkesförråd eller tillväxt understiger hälften av vad som är normalt på växtplatsen (underproduktion).

Landskapsstyrelsen kan genom landskapsförordning utfärda bestämmelser om minsta kvarblivande skogsbestånd och kvalitet vid beståndsvårdande avverkning samt om förutsättningar för förnyelseavverkning.

4 §

Godkännande av förnyelseplan innan förnyelseavverkning

En förnyelseavverkning som avser en större yta än en halv hektar får inte påbörjas innan en förnyelseplan godkänts av landskapsstyrelsen. En avverkning i enlighet med

en godkänd förnyelseplan kan utföras inom tre kalenderår.

En innehavare av avverkningsrätt skall innan en avverkning, som avses i 1 mom. påbörjas, tillse att det finns en godkänd förnyelseplan.

5 §

Anmälningsplikt innan skogsbruksmark tas i anspråk för annat ändamål än virkesproduktion

Innan skogsbruksmark med en yta större än en halv hektar tas i anspråk för annat ändamål än virkesproduktion skall en anmälan om detta göras till landskapsstyrelsen.

6 §

Förnyelseplan

Av en förnyelseplan skall framgå

- a) avverknings- och förnyelsesättet,
- b) på vilket sätt natur-, och landskapsvärden beaktats samt om i 12 § avsedda biotoper berörs och hur de beaktats.

Landskapsstyrelsen kan besluta närmare om vilka uppgifter som skall framgå av en förnyelseplan.

7 §

Avverkarens ansvar

En avverkare ansvarar vid avverkningen för att bestämmelserna i denna lag följs.

3 kap.

Anläggande av nytt skogsbestånd

8 §

Anläggande av nytt skogsbestånd

Där avsikten är att förnya skogsbeståndet genom plantering eller sådd skall detta vara slutfört senast inom tre år efter utförd förnyelseavverkning. Om inte ett godtagbart plantbestånd uppstått inom tre år efter utförd skogsodling skall på nytt lämpliga åtgärder vidtas för att förnya eller för att komplettera plantbeståndet.

Om inte ett godtagbart plantbestånd uppstått inom sju år efter förnyelseavverkning där avsikten är att förnya beståndet genom naturlig förnyelse skall lämpliga åtgärder vidtas för att förnya eller för att komplettera plantbeståndet.

Om skäl föreligger kan landskapsstyrelsen förlänga de i 1 och 2 mom. angivna tiderna.

En skogsbrukare kan befrias från skyldigheten att förnya ett skogsbestånd, om det trots lämpliga åtgärder inte uppstått ett godtagbart plantbestånd på området.

Landskapsstyrelsen kan genom landskapsförordning utfärda bestämmelser om vad som skall anses vara ett godtagbart plantbestånd, om uppskattningsgrunder för ändamålet samt om val av skogsodlingsmaterial.

9 §

Ansvaret för att anlägga ny skog

Markägaren ansvarar för anläggandet av nytt skogsbestånd. När äganderätten till skogsbruksmark övergår till ny ägare övergår även denna skyldighet.

Om skogsbrukaren är annan än markägaren har brukaren ansvaret för anläggandet av nytt skogsbestånd om inte annat särskilt har överenskommits eller det med beaktande av omständigheterna i övrigt är skäligt att rikta skyldigheten mot markägaren.

Den markägare eller brukare som ansvarar för mark som enligt anmälan skall tas i bruk för annat ändamål än virkesproduktion skall snarast anlägga nytt skogsbestånd, om marken inte tagits i bruk för annat ändamål än virkesproduktion inom tre år efter avverkningen.

4 kap.

Skogsodlingsmaterial

10 §

Skogsodlingsmaterial

Frön, plantor, sticklingar och annat förökningsmaterial (skogsodlingsmaterial) som används vid anläggande av skog skall ha förutsättningar att utvecklas väl så att skogsmarkens virkesproducerande förmåga på ett hållbart sätt nyttjas. Landskapsstyrelsen kan genom landskapsförordning utfärda bestämmelser om vilket skogsodlingsmaterial som får användas samt om handel och användning av det.

11 §

Skadeståndsskyldighet

Om ett parti skogsodlingsmaterial på grund av uppsåt eller oaktsamhet från producenten inte överensstämmer med av denne lämnade uppgifter och skada därför uppkommer för markägaren eller brukaren, eller om partiet inte uppfyller av landskapsstyrelsen, med stöd av 10 §, fastställda krav på plantors friskhet, livsduglighet och lämplighet i övrigt för sitt ändamål, skall skadan ersättas av producenten. En säljare av ett parti skogsodlingsmaterial har samma ansvar om skadan orsakats genom dennes oaktsamhet.

5 kap.

Bevarande av biologisk mångfald

12 §

Bevarande av för den biologiska mångfalden viktiga biotoper

Om det i ett skogsbestånd finns biotoper som är viktiga för bevarandet av den biologiska mångfalden skall avverkning och andra skogliga åtgärder utföras så att dessa biotopers särart och betydelse inte äventyras, om inte detta innebär en betydelsefull olägenhet vid fastighetens användning för fastighetsägaren eller en innehavare av en särskild rättighet. Landskapsstyrelsen kan genom landskapsförordning utfärda bestämmelser om sådana hänsyn som skall tas för att bevara särarten och betydelsen hos biotoper som är viktiga för bevarande av den biologiska mångfalden vid bedrivande av skogsbruk.

Bestämmelser om skyddsvärda objekt finns i landskapslagen om naturvård.

6 kap.

Insekt- eller svampskador

13 §

Allmän bestämmelse

Avverkning eller lagring av barrträdsvirke skall utföras så att massförökning av för skogen skadliga insekter eller svampar undviks.

14 §

Borttransport av virke från avverkningsplats och upplagsplats

Tallvirke som fyller gagnvirkesdimensionerna och som avverkats före den 1 juni bör transporteras bort från avverknings- eller upplagsplats senast den 1 juli.

Granvirke som fyller gagnvirkesdimensionerna och som avverkats före den 1 juli bör transporteras bort från avverknings- eller upplagsplats senast den 1 augusti.

I stället för att transportera bort virket kan virkesägaren täcka över, barka eller på annat sätt behandla virket så att skogsskadeinsekter inte kan sprida sig från virket.

15 §

Skadad skog

Om mer än fem kubikmeter barrträd per hektar skadats av insekt- eller svampangrepp, storm, snö eller skogsbrand skall markägaren ombesörja borttransport av virket. Sådan transport bör ske före utgången av den i 14 § angivna tiden för borttransport av virke.

Markägaren är inte skyldig att vidta i 1 mom. nämnda åtgärder om kostnaderna

kan visas vara oskäligt stora eller åtgärderna annars måste anses oskäligen.

16 §

Skadeståndsskyldighet

Försummar en virkesägare eller skogsbrukare sin skyldighet enligt 13-15 §§ och har trädbeståndets tillväxt och allmäntillstånd i någon annans skog till följd av detta väsentligt försämrats är han skyldig att ersätta den uppkomna skadan.

7 kap.

Tillsyn

17 §

Tillsynsmyndighet

Tillsyn enligt denna lag utövas av landskapsstyrelsen.

18 §

Tillsynsmyndighetens åtgärder

Om det har konstaterats att någon bedriver skogsbruk i strid mot denna lag skall landskapsstyrelsen tillse att överträdelsen upphör. Detta kan ske genom

- a) råd och rekommendationer
- b) överenskommelse eller beslut att den som bedrivit skogsbruk i strid mot denna lag skall vidta nödvändiga åtgärder inom viss tid för att avhjälpa en skada,
- c) beslut att nödvändiga åtgärder skall utföras av landskapsstyrelsen på bekostnad av den som nyttjat skogsbruksmark i strid mot denna lag,
- d) åtgärdsförbud, eller genom
- e) beslut att vidta annan åtgärd som leder till att underlåtelsen eller överträdelsen upphör.

Om en avverkare vilken inte är densamma som skogsbrukaren nyttjat skogsbruksmark i strid mot denna lag bör skogsbrukarens medgivande finnas med i en överenskommelse om rättande åtgärder. Om skogsbrukaren inte samtycker till att landskapsstyrelsen förpliktar en avverkare att utföra nödvändiga åtgärderna kan landskapsstyrelsen låta dem utföras på skogsbrukarens bekostnad.

Föreläggande enligt 1 mom. punkt b), att vissa nödvändiga åtgärder skall utföras av den som bedrivit skogsbruk i strid mot denna lag, kan förenas med vite.

19 §

Åtgärdsförbud

Åtgärdsförbud kan meddelas tillsvidare för planerade eller påbörjade skogsbruksåtgärder om det har konstaterats att en påbörjad avverkning eller annan skogsbruksåtgärd

inte följer bestämmelserna i denna lag eller att överenskommelse som avses i 18 § inte kommit till stånd eller medfört avsett resultat.

Ett åtgärdsförbud skall gälla i nödvändig omfattning och skall träda i kraft omedelbart. Åtgärdsförbudet skall vara skriftligt och skall utan dröjsmål delges den berörda skogsbrukaren eller avverkaren.

Föreläggande om åtgärdsförbud enligt denna lag kan förenas med vite.

20 §

Syn

Landskapsstyrelsen kan besluta om syn på platsen för en påbörjad eller avslutad skogsbruksåtgärd sedan åtgärdsförbud har meddelats. Syn skall äga rum utan dröjsmål. Tidpunkten för synen skall delges skogsbrukaren och avverkaren. Vid synen skall de vidtagna åtgärderna och dess skogliga konsekvenser undersökas och ett beslutsunderlag för ärendets fortsatta behandling i landskapsstyrelsen upprättas. Över allt som förekommer vid synen skall synemännen skriva protokoll.

21 §

Synerämnd

Syn verkställs av en synerämnd bestående av en av landskapsstyrelsen anställd skogsfackman, en av skogsvårdsförening anställd fackman samt en av kommunstyrelsen, i den kommun inom vars område skogsbruksmarken är belägen, utsedd person. I ärenden där miljövårdsfrågor är väsentliga, kan även en av landskapsstyrelsen anställd sakkunnig person ingå i synerämnden.

8 kap.

Straff- och påföljdsbestämmelser

22 §

Skogsbruksbrott

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet vid avverkning eller annat skogsbruk bryter mot bestämmelserna i denna lag döms för *skogsbruksbrott* till böter.

23 §

Brott mot krav på förnyelseplan enligt landskapslagen om skogsvård

Den som uppsåtligen eller av vårdslöshet bryter mot kravet på godkänd förnyelseplan enligt 2 kap. döms för *brott mot krav på förnyelseplan enligt landskapslagen om skogsvård* till böter.

9 kap.**Särskilda bestämmelser****24 §***Landskapets skogsbruksmark*

Avseende skogsbruk som bedrivs på landskapets mark är endast denna lags 1 kapitel, 2 kapitel utom 4-6 §§ samt 3-6 kapitlen tillämpliga.

25 §*Besvär*

Ett beslut som landskapsstyrelsen fattat med stöd av denna lag kan överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen.

26 §*Närmare bestämmelser*

Närmare bestämmelser om verkställigheten och tillämpningen av denna lag kan utfärdas genom landskapsförordning.

27 §*Ikraftträdande- och övergångsstadgande*

Denna lag träder i kraft den

Genom denna lag upphävs landskapslagen om enskilda skogar (8/68). Landskapslagen om enskilda skogar skall dock tillämpas avseende avverkningar som utförts innan denna lag trätt i kraft.

En av landskapsstyrelsen med stöd av 2 § 2 mom. landskapslagen om enskilda skogar godkänd avverknings- och förnyelseplan gäller inom den av landskapsstyrelsen beslutade giltighetstiden. Om ingen giltighetstid fastställts gäller en sådan plan två kalenderår efter ikraftträdandet av denna lag.

Mariehamn den

L a n t r å d

Föredragande ledamot

2. **LANDSKAPSLAG**
om stöd till skogsbruksåtgärder

I enlighet med lagtingets beslut stadgas:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Inledande bestämmelse

I denna lag finns bestämmelser om stöd till skogsbrukare vid bedrivande av skogsbruk i enlighet med bestämmelserna i landskapslagen om skogsvård (/). Stöd kan ges som bidrag, lån eller förhandsfinansiering för en skogsbruksåtgärd samt för planering, övervakning, arbetsledning och administration av en skogsbruksåtgärd. För att trygga genomförandet av skogsbruksåtgärder samt deras resultat kan landskapsstyrelsen anskaffa eller stöda anskaffandet av skogsbruksmateriel samt på annat sätt stöda genomförandet av nämnda åtgärder.

Om inte annat följer av bestämmelserna i denna lag eller jordabalkens (FFS 540/95) bestämmelser om fastighetspanträtt skall bidrag, lån eller förhandsfinansiering beviljas och handläggas i enlighet med bestämmelserna därom i landskapslagen om lån, räntestöd och bidrag ur landskapets medel samt om landskapsgaranti (50/88), dock så att understöd i denna lag benämns bidrag.

För stöd som avses i denna lag reserveras årligen ett anslag i landskapets budget.

2 §

Definitioner

I denna lag använda begrepp skall ha den betydelse som anges i denna paragraf.

Med **enskild skogsbrukare** avses en fysisk person eller en av fysiska personer bildad sammanslutning vars huvudsakliga syfte är att bedriva jord- eller skogsbruk.

Med **förhandsfinansiering** avses att landskapet finansierar en skogsbruksåtgärd så att den skogsbrukare som mottagit stödet inom viss tid efter åtgärdens färdigställande, till den del inte bidrag beviljats för ändamålet, skall återbetala kostnaden för åtgärden.

Med **skogsbruksmateriel** avses materiel såsom mindre arbetsmaskiner och redskap vilka huvudsakligen är avsedda för skogsbruksåtgärder.

Med **markberedning** avses lämplig bearbetning av skogsbruksmark för att åstadkomma en gynnsam växtplats för skogsplantor.

Med **skogsodling** avses

a) åtgärder för att skapa ett nytt skogsbestånd efter förnyelseavverkning av ett område som är i underproduktion,

- b) beskogning av ur bruk tagen åkermark samt
- c) beskogning av områden som drabbats av förstörelse som inte orsakats av skogsbrukaren.

Med **plant- och ungskogvård** avses röjning av plantbestånd eller ungskog samt stamkvistning.

Med **skyddsdikning** avses nödvändig torrläggning

- a) i samband med förnyelseavverkning för att åstadkomma en ändamålsenlig skogsförnyelse eller

- b) för att åstadkomma en gynnsam växtplats för skogsplantor på nedlagd åkermark.

Med **istandsättningsdikning** avses istandsättning av befintliga skogsdiken. Till istandsättningsdikning kan också höras anläggande av nödvändiga vägtrummor samt byggande och istandsättande av slambassänger och dammar eller med dem jämförbara anläggningar och konstruktioner som behövs av miljövårds- eller andra skäl.

Med **byggande av skogsbilväg** avses anläggning av sådan väg som huvudsakligen är avsedd för skogsbruksåndamål. Till byggande av skogsbilväg hör också grundförbättring av skogsbilväg samt byggande eller grundförbättring av till vägen hörande vändplan eller upplagsplats.

I 2 § landskapslagen om skogsvård finns ytterligare definitioner på begrepp som kan förekomma i denna lag.

2 kap.

Grunder för stöd

3 §

Allmänna grunder för stöd

Stöd kan beviljas en enskild skogsbrukare eller flera skogsbrukare gemensamt.

Lån eller bidrag kan inte beviljas kommuner, församlingar, bolag eller sammanlutningar vars huvudsakliga syfte är att bedriva annan verksamhet än jord- eller skogsbruk.

Stöd enligt denna lag kan inte beviljas för en

- a) skogsodlingsåtgärd efter avslutad täktverksamhet,
- b) skogsodlingsåtgärd på betesmark,
- c) åtgärd som strider mot bestämmelser i landskapslagen om skogsvård, landskapslagen om naturvård eller annan lag, eller som strider mot ett beslut som meddelats med stöd av annan lag, eller för en
- d) åtgärd som kan stödjas genom landskapslagen om naturvård (41/77).

Vid prövning av ansökan om stöd skall beaktas för den biologiska mångfalden viktiga biotoper, i enlighet med bestämmelserna därom i landskapslagen om skogsvård och landskapslagen om naturvård.

4 §

Stödgrunder för bidrag och lån

Med beaktande av den biologiska mångfalden, skogens mångsidiga utnyttjande och ett hållbart nyttjade av skogsbruksmarkens virkesproducerande förmåga kan bidrag eller lån beviljas för

- a) markberedning,
- b) skogsodling,
- c) plant- och ungskogsvård,
- d) andra beståndsvårdande åtgärder än som avses i punkterna b och c,
- e) skydds- eller istandsättningsdikning, eller för
- f) byggande eller grundförbättring av skogsbilväg.

Landskapsstyrelsen kan genom landskapsförordning utfärda bestämmelser om förutsättningarna för rätt till bidrag eller lån.

5 §

Stödgrunder för förhandsfinansiering

Stöd som förhandsfinansiering kan beviljas för

- a) markberedning eller
- b) plant- och ungskogsvård.

6 §

Stödgrunder för annat bistånd än bidrag, lån och förhandsfinansiering

För säkerställande av att i 4 § nämnt stödberättigat arbete verkställs på ett ändamålsenligt sätt utför landskapsstyrelsen erforderlig planering, övervakning, arbetsledning och administration. Landskapsstyrelsen kan vidare, helt eller delvis, anskaffa eller stöda anskaffandet av skogsbruksmateriel samt på annat sätt stöda genomförandet av i 4 § nämnt stödberättigat arbete.

I de fall det är ändamålsenligt kan landskapsstyrelsen besluta att i 1 mom. nämnda bistånd ges genom förmedling av sådan skogsvårdsförening som avses i landskapslagen om skogsvårdsföreningar (10/52). För handhavande av de överlåtna uppgifterna erhåller berörd skogsvårdsförening ersättning från landskapsstyrelsen.

I 1 mom. nämnt stöd kan också beviljas kommuner, församlingar och andra sammanslutningar vars huvudsakliga syfte inte är att bedriva jord- eller skogsbruk.

3 kap.

Särskilda bestämmelser om utbetalning av stöd m.m.

7 §

Ansökan

Ansökan om stöd enligt denna lag görs hos landskapsstyrelsen. I ansökan bör utöver vad som i övrigt föreskrivs i denna lag tydligt framgå

- a) sökandens namn och adress,
- b) den åtgärd för vilken stöd söks,
- c) det eller de stöd som söks,
- d) platsen för åtgärden och vid behov närmare uppgifter om platsen samt
- e) vilka för bevarande av skogens mångfald viktiga biotoper som kan beröras av åtgärden.

Utöver vad i 1 mom. stadgas bör till ansökan fogas övriga för landskapsstyrelsens prövning erforderliga utredningar.

8 §

Storlek och utbetalning av bidrag, lån och förhandsfinansiering

Landskapsstyrelsen ger genom landskapsförordning bestämmelser om

- a) beloppens storlek avseende bidrag, lån och förhandsfinansiering vid de skogsbruksåtgärder som avses i 4 och 5 §§ samt kan genom landskapsförordning utfärda bestämmelser om att
- b) bidrag eller lån skall utbetalas i en eller flera rater samt att
- c) en del av beviljat bidrag utbetalas efter att de åtgärder för vilket stödet är avsett är förverkligade.

9 §

Återbetalning av lån

Landskapsstyrelsen kan genom landskapsförordning utfärda bestämmelser om tid för återbetalning av lån, återbetalningssätt samt om storleken på den ränta som skall betalas.

10 §

Återbetalning av förhandsfinansiering

Den som beviljats förhandsfinansiering skall, till den del inte bidrag beviljats för ändamålet, inom viss tid efter åtgärdens färdigställande till landskapet återbetala kostnaden för åtgärden.

Landskapsstyrelsen kan genom landskapsförordning utfärda bestämmelser om återbetalning av förhandsfinansiering.

11 §

Deltagare

Stöd kan beviljas en deltagare i en gemensam skogsdiknings- eller skogsbilvägs-åtgärd vilken inte anhållit om åtgärden eller förenat sig om sådan anhållan, men som är skyldig enligt diknings- eller vägförrättning att delta i åtgärden.

12 §

Sysslomän

Om skydds- eller istandsättningdikning eller byggande av skogsbilväg genomförs som en gemensam åtgärd skall de berörda skogsbrukarna utse en eller flera sysslomän att företräda dem i frågor som gäller åtgärden.

Särskilda bestämmelser om dikning finns i vattenlagen för landskapet Åland (61/96).

13 §

Överlåtelsesammanträde

Om det finns fem eller flera deltagare eller landskapsstyrelsen särskilt beslutar därom skall landskapsstyrelsen anordna ett överlåtelsesammanträde efter gemensam slutförd skyddsdikning, istandsättningdikning eller byggande av skogsbilväg. Vid överlåtelsesammanträdet avges slutredovisning samt övergår underhållsskyldigheten till deltagarna. Ett sådant överlåtelsesammanträde skall hållas senast inom tre månader efter att den gemensamma åtgärden slutförts.

14 §

Underhålls- och informationsskyldighet

En skogsbruksåtgärd för vilken stöd enligt denna lag beviljats skall underhållas av skogsbrukaren. Underhållsskyldigheten för en skogsbilväg gäller under 20 år efter vägens färdigställande.

En skogsbrukare skall utan dröjsmål informera landskapsstyrelsen om ändringar av betydelse för beviljat eller utbetalat stöd.

4 kap.

Tillsyn

15 §

Tillsynsmyndighet

Tillsyn enligt denna lag utövas av landskapsstyrelsen. Med tillsyn avses att tillse att lagens bestämmelser samt villkor och andra krav som ställs med stöd av lagen efterlevs.

Landskapsstyrelsen kan genom råd eller på annat lämpligt sätt tillse att överträdelser upphör och förebyggs.

Har underhållet av en skogsbruksåtgärd väsentligt försummats kan landskapsstyrelsen

- a) ålägga den underhållsskyldige att inom viss tid utföra det försummade eller
- b) utföra det försummade på den underhållsskyldiges bekostnad.

Ett åläggande att inom viss tid utföra underhåll av en skogsbruksåtgärd kan förenas med vite.

16 §

Upphävande av beslut om ekonomiskt stöd

Landskapsstyrelsen kan upphäva ett beslut att utge bidrag eller lån, eller besluta att ett utgivet stöd helt eller delvis skall återbetalas, om det efter beslutets fattande eller stödets utbetalning framkommer att det område som är föremål för åtgärden kommer att användas på ett sätt som inte medger att åtgärdens syfte till väsentliga delar uppnås.

17 §

Avstående av återbetalningskrav

Om nyttan av en skogsbruksåtgärd som har finansierats med lån enligt denna lag av särskilda skäl väsentligt förlorats, och åtgärden inte anses ändamålsenlig att förnya, kan landskapsstyrelsen besluta att underhållsskyldigheten upphör samt att det för åtgärden beviljade lånet helt eller delvis inte skall återbetalas. Särskilda skäl kan vara att den avsedda ekonomiska nyttan av en skogsbruksåtgärd förlorats till följd av skyldigheter i enlighet med annan lagstiftning eller till följd av naturkatastrof.

5 kap.

Särskilda bestämmelser

18 §

Beskattning

För förmåner som en skogsbrukare beviljats med stöd av denna lag betalas ingen kommunalskatt.

19 §

Ändring av skuldebrev

På en fastighetsägares ansökan, med övriga fastighetsägares samtycke och om betalningen av landskapets fordran inte äventyras kan landskapsstyrelsen ändra skuldebrev för landskapets fordran enligt denna lag så att

- a) panträtt avlyfts en genom delning bildad fastighet eller så att

b) fördelningen av panträttsansvaret ändras mellan de genom delning uppkomna fastigheterna.

20 §

Besvär

Ett beslut som landskapsstyrelsen fattat med stöd av denna lag kan överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen.

21 §

Ikraftträdande

Denna lag träder ikraft

Genom denna lag upphävs landskapslagen den 4 april 1968 om skogsförbättring (7/68).

22 §

Övergångsbestämmelser

Stöd som före denna lags ikraftträdande söktes i enlighet med landskapslagen om skogsförbättring skall prövas och avgöras i enligt med bestämmelserna i nämnda lag.

Mariehamn den

L a n t r å d

Föredragande ledamot

